

Música narrativitzada. Adaptació d'un àlbum conceptual a producte narratiu complet (o començant la casa per la teulada)

Presentació

El meu Treball de Recerca (TdR) tracta sobre el procés complet i detallat de plantejament i elaboració d'una estructura narrativa guionitzada, utilitzant una base musical en forma d'àlbum conceptual -d'elaboració pròpia- com a base per a la seva concepció. La finalitat d'aquest procediment creatiu és, doncs, plantejar coherentment un format d'història que pugui contenir -i al mateix temps combinar-, de la manera més harmonitzada possible, diferents formes i estils de narrativa sense que això suposi retocar-ne cap a nivell estructural -com sol passar, per exemple, en el cas de l'adaptació d'un llibre per fer-ne una pel·lícula.

A més a més, la meva intenció també és avaluar, en el procés, la validesa de l'àlbum conceptual per ser utilitzat com a punt de partida per escriure una història, i així poder corroborar el poc ús que se li dona, en comparació a altres fonts de narrativa com poden ser els llibres i/o els fets reals-històrics.

Metodologia

Per assolir els meus objectius, he buscat les similituds a nivell estructural que poden compartir l'àlbum conceptual de tipologia narrativa i el guió cinematogràfic i/o teatral, per així poder elaborar una plantilla que em permeti saber, abans que res,

---

---

quines característiques i quina estructura ha de presentar la narrativa continguda dins de l'àlbum per poder, després de compondre'l, afegir-li escenes de diàleg que complementin les cançons i les lletres de la part musical, formant així un guió –i subsegüentment, un producte narratiu– que eviti qualsevol tipus d'adaptació substancial a nivell estructural.

Cos del treball

He dividit el meu TdR en dos grans blocs: el marc teòric –*Les Tres Estructures*– i el treball pràctic –*La Relació de les Tres Estructures*.

Dins del marc teòric, analitzo, individualment, cadascuna de les estructures universals utilitzades per crear la plantilla que em permeti unir, més endavant, la part musical amb la part narrativa del producte final. Aquestes estructures són: l'anàlisi i síntesi resultants de les diferents tipologies d'àlbum conceptual per determinar quina s'ajusta més a l'estructura d'una història/guíó, el *Cercle de l'Heroi* de Joseph Campbell, i el guió narratiu universal que proposa Blake Snyder en els seus llibres *Save The Cat!* sobre la creació i estructuració de guions i històries.

Seguidament, ja dins del treball pràctic, un cop analitzades les estructures de la part teòrica les contraposo entre elles per així comprovar que són molt semblants en el contingut, en l'estructuració i en l'ordre dels passos que les formen. Això em permet elaborar un denominador comú entre aquestes estructures –la plantilla narrativa– que esdevindrà l'esquema i punt de referència que haurà de seguir el meu àlbum conceptual per tal de poder unir i desenvolupar-ne les escenes un cop acabada la part musical.

D'aquesta manera, puc enumerar els passos que ha de seguir la història, i assignar una cançó a cadascun. A més a més, puc saber quin contingut afegir dins de cadascuna d'aquestes cançons, ja que la plantilla em permet saber sobre què ha de parlar la lletra tant a nivell d'història com de personatge protagonista, tot gràcies a l'equivalència desenvolupada entre els passos que conformen el guió narratiu universal i el *Cercle de l'Heroi*, respectivament.

Un cop elaborat el conjunt de cançons i les seves lletres, construeixo, a partir de la temàtica de cadascuna d'elles, les escenes corresponents. També, per mantenir oberta la possibilitat d'una hipotètica adaptació oberta del producte final, escric el guió en format cinematogràfic, però amb contingut i context de caire més teatral. Finalment, només queda ensenyar el resultat final a un nombre variat i determinat de persones, de diferents edats i nivells de coneixement sobre el camp musical i/o narratiu, per tal de recollir-ne crítiques i valoracions, i així determinar el grau d'èxit tant del producte final com del treball. D'aquesta manera, segueixo –coherentment– el procés creatiu complet de creació i posterior valoració que forma part de qualsevol producte narratiu que s'elabora.

Conclusions

Amb l'anàlisi i contraposició de les dades obtingudes de la crítica i valoració del producte final, puc extreure les següents conclusions sobre el treball realitzat:

És possible posar en pràctica, amb èxit, l'estructura i plantejament realitzats a la part teòrica. S'ha de tenir en compte, però, que per incorporar coherentment qualsevol tipus de narrativa –o combinació de narratives– a un àlbum conceptual, cal tenir-ho previst des del primer moment, abans fins i tot de concebre l'àlbum, i cal començar sempre per la part musical –cançons, lletres– si es vol aconseguir una bona combinació i relació posterior de la part musical amb els altres àmbits narratius.

L'àlbum conceptual –sobretot el de modalitat narrativa– pot ser utilitzat com a base per elaborar una història –de la mateixa manera que un llibre o uns fets històrics/reals–, ja que aquest realça la importància i l'equitativitat que pot tenir una part musical dins d'un guió que combini diàlegs amb cançons, i causa una reacció molt positiva envers la gent que pot valorar i opinar sobre el resultat final. Això també em porta a concloure –de manera més oberta– que, molt probablement, una utilització i inclusió més àmplia i generalitzada del recurs de l'àlbum conceptual dins del món narratiu podria ser un pas creatiu, original i fins i tot innovador per a aquest camp –ja que alhora considero que, un cop comprovat el potencial que pot tenir, l'ús que se'n fa actualment és, en comparació, molt pobre; és una font de recursos narratius que considero que es podria explotar de manera molt més exhaustiva i profitosa en un futur.

Tot el procés d'elaboració i plantejament estructural realitzats no servien, en la seva totalitat, per a un àlbum musical preexistent; segur que s'hauria de reestructurar d'una manera o altra per encaixar en un guió narratiu –perquè ja d'entrada estaria pensat únicament com a àlbum conceptual, i no com a base musical per desenvolupar després un guió–, i, per tant, no es podria assolir un dels objectius bàsics del treball, com és la premissa d'evitar que els diferents formats narratius es trepitgin entre ells o hagin de ser deformats/retocats substancialment a l'hora de combinar-los.

Pel que fa al guió que he elaborat, i els diferents aspectes que el conformen, he comprovat que les seves parts més ben valorades són el plantejament estructural i la part musical –les dues peces clau per al funcionament de la meva plantilla narrativa, així com els apartats que afecten de manera més directa el meu treball. Tot i això, la valoració d'altres aspectes més secundaris per al TdR –però igualment necessaris per al producte final– com el desenvolupament d'escenes i personatges, ha estat també molt positiva, i molt equilibrada amb els aspectes base més ben valorats. En definitiva, he aconseguit un equilibri, no perfecte –perquè qualsevol cosa que impliqui subjectivitat molt sovint porta a la imperfecció–, però sí molt notori i constant en el conjunt dels diferents fronts que necessitava cobrir per portar a la pràctica de manera satisfactòria la teoria elaborada.

També he aconseguit generar una divisió d'opinions bastant equilibrada sobre si el producte narratiu final encaixaria millor dins d'un context cinemàtic o teatral: ningú no ha considerat que la història no fos capaç de prendre forma en cap dels dos formats. Tot al contrari; la majoria ha considerat que podria prendre qualsevol de les dues direccions artístiques, la qual cosa reforça la intenció que tenia d'elaborar un cos narratiu obert a tot tipus de narrativa –i que alhora això no suposés un inconvenient. Ara bé, sí que és veritat que la gent enquestada s'ha posicionat més pel context d'obra teatral, i això difereix en gran mesura de l'opinió i els raonaments que he rebut per part de la gent que està involucrada de manera més directa en el món del teatre; els punts negatius més destacats del guió, precisament, són les possibles complicacions que podria suposar adaptar-lo per a un escenari. No vol dir que sigui impossible, però sí que caldria fer una sèrie de replantejaments a nivell de contingut que, molt probablement, es podrien evitar –o encaixarien millor i amb més facilitat– dins d'un context cinematogràfic. És, sens dubte, una divergència curiosa, segurament fruit dels diferents nivells de coneixement que es tenen dels aspectes més tècnics d'aquesta branca del món artístic. Això no vol dir, però, que es descarti o es negui el seu potencial com a possible obra de teatre. Seria més complicat, però si es realitzessin els ajustaments pertinents, no seria impossible, ni molt menys.

Bibliografia i bibliografia web

– Aquells Ulls Blaus - La Gespa Teatre [en línia]. Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=IEFy8xmV0-8&feature=emb_logo> [consulta: 8-11-2019] – Concept album - Wikipedia [en línia]. Disponible a: <https://en.wikipedia.org/wiki/Concept_album> [consulta: 5-11-2019] – Coldplay - Mylo Xyloto Lyrics and Tracklist [en línia]. Disponible a: <<https://genius.com/albums/Coldplay/Mylo-xyloto>> [consulta: 5-11-2019] – Mylo Xyloto Plot Review (Facebook) [en línia]. Disponible a: <<https://www.facebook.com/notes/coldplay-egypt/mylo-xyloto-plot-review/365252023548065>> [consulta: 5-11-2019] – Mylo Xyloto comentado tema a tema [en línia]. Disponible a: <<https://www.plasticosydecibelios.com/coldplay-mylo-xyloto-comentado-tema-tema-por-chris-martin/>> [consulta: 5-11-2019] – Guión literario. Formato y plantilla (aprendercine.com) [en línia]. Disponible a: <<https://aprendercine.com/guion-literario-formato-plantilla/>> [consulta: 6-11-2019] – Script Writing Example & Screenwriting Tips [en línia]. Disponible a: <<https://www.writersstore.com/how-to-write-a-screenplay-a-guide-to-scriptwriting/>> [consulta: 6-11-2019] – A complete guide to music in screenplays (not musicals) [en línia]. Disponible a: <<https://freshmenscreenplay.com/a-complete-guide-to-music-in-screenplays-not-musicals/>> [consulta: 6-11-2019] – La Gespa Teatre [en línia]. Disponible a: <<http://www.gespateatre.org/>> [consulta: 8-11-2019] – Musikkrea - Aquells Ulls Blaus (bandcamp) [en línia]. Disponible a: <<https://musikkrea.bandcamp.com/album/aquells-ulls-blaus>> [consulta:

9-11-2019] – Knives Out. (Screenplay). Dir. Rian Johnson, 2019 [en línia]. Disponible a: <https://a2e7234c-7b41-4f94-bb5d-b4227d2481dc.filesusr.com/ugd/985b9a_75c-290644c754bf29c6d85563fbd4ee7.pdf> – What is the difference between V.O. and O.S.? [en línia]. Disponible a: <<https://screenwriting.io/what-is-the-difference-between-v-o-and-o-s/>> [consulta: 7-2020] – Rotten Tomatoes [en línia]. Disponible a: <<https://www.rottentomatoes.com/>> [consulta: 2019-2020] – Word Reference (wordreference.com) [en línia]. Disponible a: <<https://www.wordreference.com/>> [consulta: 2019-2020] – Joseph Campbell (wikipedia.com) [en línia]. Disponible a: <https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Campbell> [consulta: 6-12-2020] – Joseph Campbell (wikipedia.com) [en línia]. Disponible a: <https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Campbell> [consulta: 6-12-2020] – The Hero With A Thousand Faces [en línia]. Disponible a: <https://en.wikipedia.org/wiki/The_Hero_with_a_Thousand_Faces> [consulta: 6-12-2020] – The cosmogonic cycle. An overview [en línia]. Disponible a: <<https://www.thereversegear.com/the-cosmogonic-cycle-an-overview/>> [consulta: 6-12-2020] – Blake Snyder (wikipedia.com) [en línia]. Disponible a: <https://en.wikipedia.org/wiki/Blake_Snyder> [consulta: 8-12-2020] – Campbell, J. *The Hero With A Thousand Faces*. USA, 1949; 3a; Pantheon Books. – Snyder, B. *Save The Cat! The Last Book On Screenwriting That You'll Ever Need*. USA, 2005; 1a; Michael Wiese Productions. – Snyder, B. *Save The Cat! Goes To The Movies*. USA, 2007; 1a; Michael Wiese Productions.
